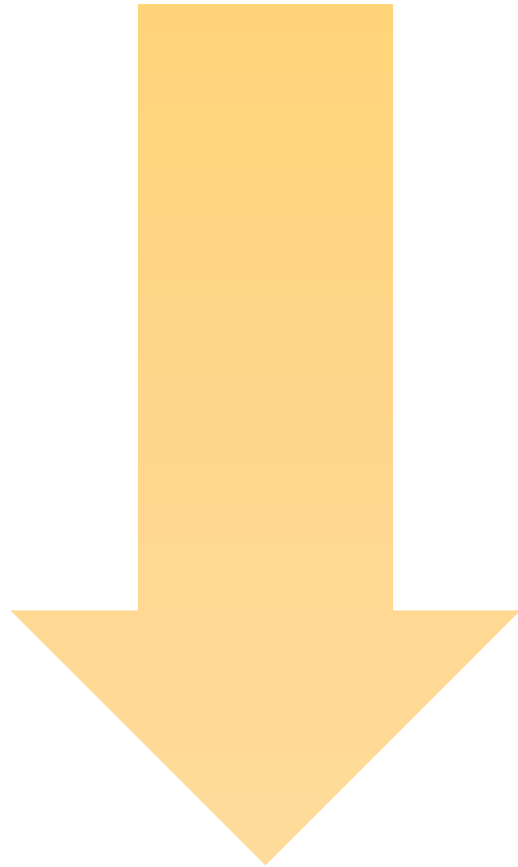

*Юридична
практична
діяльність.*

*Юридичний
процес*

*Поняття,
ознаки і
види
юридичної
практичної
діяльності*

Загальним поняттям є юридична діяльність, що диференціюється за сферами здійснення на три форми - прикладну (практичну), наукову й освітню, які є взаємопов'язаними. Ми розглядаємо юридичну практичну діяльність.

Юридична практична діяльність - це система свідомо-вольових конкретних дій і операцій з охорони і захисту прав, свобод та законних інтересів особи, що здійснюються юристами на професійній основі у межах права і мають юридичні наслідки.

Ознаки юридичної практичної діяльності:

- 1) є різновидом соціальної діяльності і зберігає її ознаки, передусім соціальну корисність;
- 2) здійснюється у сфері впливу права і набуває різних правових форм - нормотворчої, правозастосовної, правоохоронної, правозахисної, контрольно-наглядової тощо;
- 3) виражається в юридичних діях і операціях - цілеспрямованих, планованих, які вимагають професійно-правових навичок, уміння, прийомів, підготовки, технічної оснащеності та ін.;
- 4) передбачає одержання результату за допомогою правових засобів і різних способів, настання юридичних наслідків або створення умов для дій, виконання яких призводить до таких наслідків;

5) реалізується колективними й індивідуальними суб'єктами права;

6) перебуває у системі суспільних зв'язків, правовідносин, спрямована на їх упорядкування та узгодження;

7) є важливим чинником формування правового порядку і засобом його відновлення у випадку порушення

Мета юридичної практичної діяльності:
перетворення, закріплення, охорона,
відновлення відносин.

Залежно від предмета ведення установ, де працюють юристи (суд, прокуратура, міліція, служба безпеки, державна виконавча служба й ін.), мета набуває конкретного характеру і виражається у завданнях і функціях їхньої діяльності, реалізується відповідно до їх компетенції.

Мета юридичної практичної діяльності зумовлює її результат як в остаточному підсумку, так і на кожному етапі здійснення (найближчі, проміжні, остаточні, перспективні цілі).

Види юридичної практичної діяльності за її спеціалізацією (або за суб'єктами здійснення):

судова, слідча, прокурорська, оперативно-розшукова, адвокатська, нотаріальна, юридичної служби, органів дізнання,

органів реєстрації (запису) актів громадянського стану, державної виконавчої служби, державної кримінально-виправної служби тощо.

Види юридичної практичної діяльності за галузями права:

Конституційного - діяльність працівників центральних органів влади (комісій Верховної Ради України, Конституційного Суду України й ін.);

кримінального - діяльність працівників прокуратури, слідства, адвокатури та ін.;

адміністративного - діяльність суддів адміністративних судів України, Державної судової адміністрації, Вищої Ради юстиції, певною мірою працівників міліції і частково юридичних відділів державних адміністрацій та юридичних служб органів місцевого самоврядування;

цивільного - діяльність суддів судових колегій у цивільних справах, господарських судів, адвокатів в адвокатських конторах, бюро, які спеціалізуються на цивільних справах, тощо.

Юридична практична діяльність
становить основу юридичної
практики.

Юридична практика - нормативно закріплена система діяльностей юристів із прийняття (зміни), тлумачення (конкретизації), використання і застосування правових приписів, яка сполучає накопичений і накопичуваний соціально-правовий досвід у цих сферах.

По суті, юридичну практику становить практична юридична діяльність укупі з набутим соціально-правовим досвідом (практичним, науковим, освітнім).

Суб'єкти юридичної практичної діяльності (органи й установи юридичної спрямованості) мають компетенцію, установлену нормативними актами.

Створення й діяльність органів і установ юридичної спрямованості регламентується нормами Конституції, законодавчих і підзаконних актів. Відповідальна роль серед підзаконних актів належить статутам.

Учасники юридичної практичної діяльності - особи, що своїми діями забезпечують ту чи іншу сторону її здійснення (свідок, потерпілий, спеціаліст, підозрюваний, патологоанатом, учасник експерименту, посередник у вирішенні конфліктної ситуації, працівник інформаційного центру та ін.).

Об'єкти юридичної практичної діяльності різноманітні, тому що люди вступають у них для задоволення різних потреб й інтересів (права, обов'язки, законні інтереси суб'єктів права; юридичні документи й ін.).

Об'єктами юридичної практики можуть бути: матеріальні і нематеріальні блага; предмети реальності, процеси і стани природного середовища; суспільні відносини; дії або бездіяльності людей; інші предмети і явища, що включені в конкретний юридичний процес і спрямовані на задоволення суспільних, групових і особистих інтересів.

Динаміка юридичної
практичної діяльності
виявляється, як правило, у
діях і операціях -
цілеспрямованих, планованих
- це повсякденний пошук
правового матеріалу, його
читання, обробка, урахування
можливих зауважень колег,
необхідні поїздки з метою
одержання цього матеріалу й
ін.

Типові елементи юридичних дій і операцій:

* програмування пошуку, пошук фактичної правової інформації, її перевірка й оцінка, проведена з дотриманням свободи вибору методів і урахуванням формальної визначеності виконуваної роботи;

* підбір правових норм і одержання юридичного висновку як прояв певного ступеня творчої самостійності при вирішенні юридичних справ і правових завдань;

* ведення в правових рамках переговорів, виступів у судах та інших органах, посередництво у процесі вирішення конфліктів, що не виключає певного ступеня ризику;

* підготовка й оформлення правових документів у вигляді рішень, довідок, пропозицій; розробка та обґрунтування позиції, що передбачає певний темп і безперервність виконання роботи; залучення технічних засобів;

* контроль над процесом і результатами будь-якої діяльності та підконтрольність, підзвітність і відповідальність власної діяльності та ін.

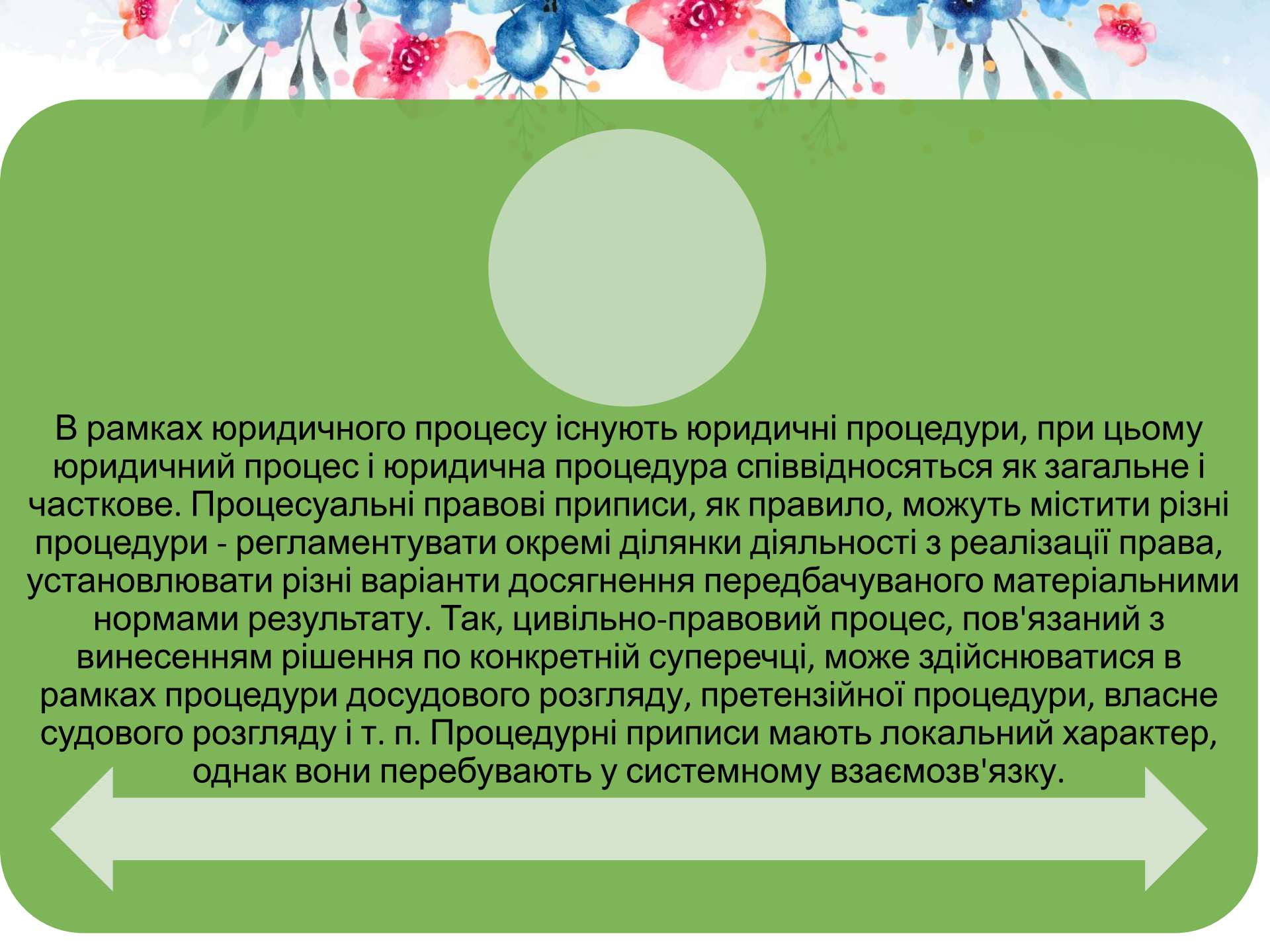
*Результати юридичної
практичної діяльності -
з'ясування ступеня
відповідності юридичних дій і
операцій поставленим цілям
(відхилення від цілей,
досягнення нових цілей у
результаті юридичної
діяльності і т.п.). Найбільш
оптимальним результатом
юридичної практики є
виконання поставлених цілей.*

-
- *Юридичний процес* (від лат. processus - рух уперед) - урегульований процесуальними нормами порядок діяльності компетентних державних органів, що виражається в системі їхніх процесуальних дій з підготовки, прийняття і документування юридичних рішень загального й індивідуального характеру.

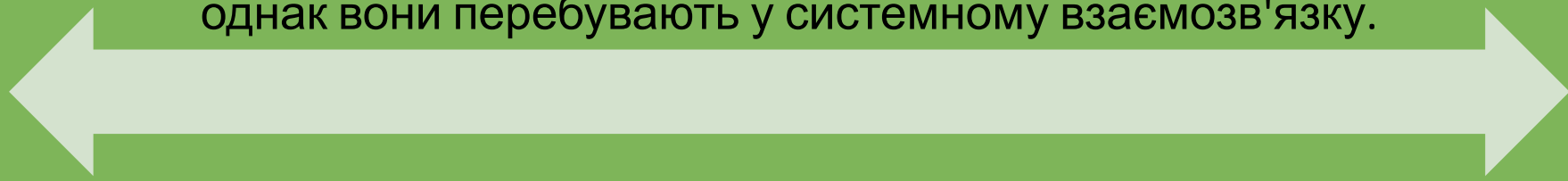
-
- При цьому відповідно до процедурно-процесуальних норм застосовуються норми матеріального права, вирішення індивідуально-конкретних справ і фіксується їх розгляд у правових документах.

Ознаки юридичного процесу:

- 1) різновид соціального процесу, що притаманний будь-якій юридично значущій діяльності;
- 2) має юридичну природу, його призначення - провадження юридичних справ (правопорушення, спори про право, скарги й ін.);
- 3) регламентується процесуальними нормами національних і міжнародних актів, на основі яких здійснюється;
- 4) є владною діяльністю уповноважених суб'єктів - компетентних органів і посадових осіб;
- 5) складається з процесуальних стадій - сукупності процесуальних дій, пов'язаних найближчою метою;
- 6) має на меті прийняття юридичних рішень загального (нормативні акти) або індивідуального (правозастосовні акти) характеру;
- 7) фіксується, як правило, у документально оформлених правових актах різними технічними засобами.

В рамках юридичного процесу існують юридичні процедури, при цьому юридичний процес і юридична процедура співвідносяться як загальне і часткове. Процесуальні правові приписи, як правило, можуть містити різні процедури - регламентувати окремі ділянки діяльності з реалізації права, установлювати різні варіанти досягнення передбачуваного матеріальними нормами результату. Так, цивільно-правовий процес, пов'язаний з винесенням рішення по конкретній суперечці, може здійснюватися в рамках процедури досудового розгляду, претензійної процедури, власне судового розгляду і т. п. Процедурні приписи мають локальний характер, однак вони перебувають у системному взаємозв'язку.

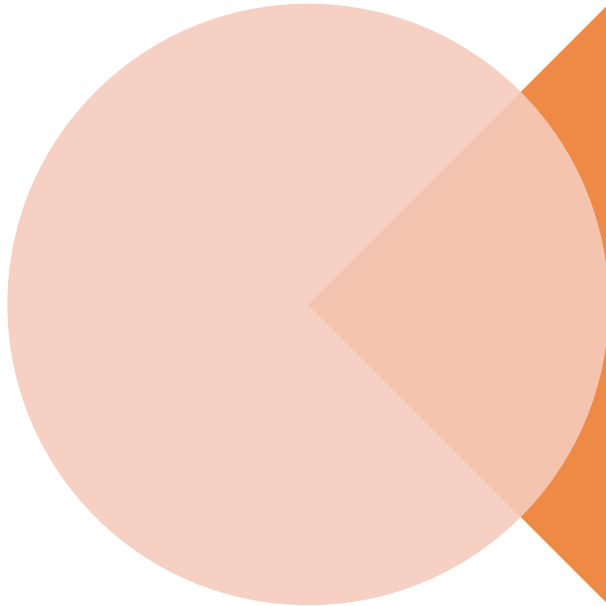

Кожна процедурна вимога займає своє чітко визначене місце в рамках юридичного процесу.

Це дає змогу виділити основні блоки в процесуальній діяльності, конкретизувати регламентацію окремих складних або відповідальних дій, установити різні варіанти досягнення юридично значущого результату.

Окремо взяті процедурні приписи виконують своєрідні "технічні" або "технологічні" функції забезпечення юридичної правильності дій, пов'язаних з реалізацією права.

Система
процесуальних дій - це
визначений нормами
права порядок
діяльності слідчих,
адміністративних,
судових та інших
органів.